

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА
доктора економічних наук, доцента
ШЕРСТЮКА РОМАНА ПЕТРОВИЧА
на дисертаційну роботу **Мисик Вікторії Миколаївни** на тему:
«Формування та розвиток івент-менеджменту», подану на здобуття
наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 Менеджмент

**Актуальність теми дисертації та її зв'язок з науковими програмами,
планами, темами**

Пандемія коронавірусу SARS-CoV-2 та війна в Україні істотно вплинули на функціонування кожної галузі економіки, часто спричиняючи втрати, збитки чи навіть і банкрутство підприємств. За цих умов керівники суб'єктів господарювання опиняються перед необхідністю ухвалення складних управлінських рішень та розв'язання чималої кількості проблем, більшість яких спрямована або на взаємодію із суб'єктами бізнес-середовища, або на утримання й мотивування власного персоналу. Тим самим, зараз як ніколи актуалізується проблематика, що розглядається у представлений дисертаційній роботі, та присвячена розробленню теоретико-методологічних і методико-прикладних зasad формування та розвитку івент-менеджменту на підприємствах. Охоплюючи сферу тімбілдингу та ділових заходів, цей вид менеджменту сьогодні є таким, що динамічно розвивається та щораз частіше зустрічається в науковій літературі як об'єкт досліджень. Завдяки ньому підприємства стають більш конкурентоспроможні, покращують свої ринкові позиції, зміцнюють командний дух серед персоналу тощо.

Актуальність теми підтверджується також і тим, що дисертація виконана в межах науково-дослідної роботи кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка» «Проблеми формування систем менеджменту в умовах європейської інтеграції» (номер державної реєстрації 0118U000346). Це теж свідчить про зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами.

**Ступінь достовірності та обґрунтованості наукових положень, висновків
та результатів дисертаційної роботи**

Основні результати дисертаційної роботи автора повною мірою обґрунтовані. В основу дослідження покладено актуальні праці вітчизняних і зарубіжних науковців за проблемами менеджменту загалом та побудови і розвитку івент-менеджменту зокрема.

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій підтверджується використанням широкої інформаційної бази за темою дисертації, в т.ч. офіційної статистичної інформації, економічних оглядів, нормативно-правових актів, численних наукових публікацій вітчизняних та зарубіжних вчених, інтернет-джерел, звітності та первинної документації підприємств України, а також результатів анкетування й опитування працівників суб'єктів господарювання. Перелік використаної літератури в дисертаційному дослідженні складає 193 найменування.

Автором дисертації чітко окреслено мету та завдання дослідження, обґрунтовано теоретичні і методичні підходи щодо їх виконання, розроблено та апробовано відповідні пропозиції, які у своїй комплексності є науковим шляхом вирішення окреслених проблем. Особливо варто відмітити, що завдання дослідження, положення наукової новизни і висновки дисертації є логічно взаємопов'язаними. Результати дослідження отримані автором особисто. З праць, опублікованих у співавторстві, дисертантом використано лише ті положення та ідеї, які є результатом її особистих досліджень.

Дисертаційна робота Мисик В.М. є оригінальною науковою працею, яка виконана на належному теоретичному і прикладному рівні. Вона характеризується послідовною структурною побудовою та за свою архітектонікою є комплексним і завершеним науковим дослідженням. Зміст роботи та багатогранність висвітленої проблематики свідчать про різносторонній і, водночас, комплексну наукову компетентність її автора. На користь достовірності та обґрунтованості наукових положень, висновків і результатів дисертаційної роботи свідчить застосування широкого спектру методів наукового дослідження, а саме: системний метод, методи групування і систематизування, методи аналізу та синтезу, метод аналізу ієархій, метод моделювання, статистичний аналіз, експертні оцінки тощо.

Достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків та результатів дисертаційної роботи підтверджується і тим, що вони розглянуті та схвалені на чималій кількості міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Структура дисертаційної роботи та зміст її основних положень

Загальний обсяг дисертаційної роботи складає 264 сторінки, з них 197 сторінок формує основний текст роботи. Загалом дисертація складається зі вступу, 3 розділів, 9 підрозділів, висновків, списку використаних джерел із 193 найменування та додатків.

У першому розділі дисертаційної роботи «Теоретико-прикладні положення з формування та розвитку івент-менеджменту» (с. 38-104) дисертант розв'язує завдання розкриття сутності та характеристики івент-менеджменту (с. 38-56), розвитку типології івентів як об'єктів івент-менеджменту (с. 56-72) та формування концептуальних положень з побудови і використання івент-менеджменту на підприємствах (с.73-100).

У другому розділі дисертаційної роботи «Аналізування процесів формування та розвитку івент-менеджменту» (с. 105-172) автором звернено увагу на методичні підходи до діагностування процесів формування та розвитку івент-менеджменту (с.105-127), розглянуто актуальний стан процесів у цій сфері (с.127-148) та проаналізовано вітчизняний і зарубіжний досвід за вказаними напрямками (с.148-169).

У третьому розділі дисертаційної роботи «Інструментарій вдосконалення процесів формування та розвитку івент-менеджменту» (с. 173-219) дисертантом розв'язані встановлені завдання удосконалення позиціонування івент-менеджменту на підприємстві (с. 173-186), розроблення

науково-методичних положень до формування інформаційно-комунікаційної івент-платформи (с. 186-202) та економічного обґрунтування побудови і розвитку івент-менеджменту (с. 202-216).

Наукова новизна положень, висновків та результатів дисертації

У дисертаційній роботі Мисик В.М. сформульовано та обґрунтовано низку положень, висновків і рекомендацій, які відзначаються науковою новизною та мають практичну спрямованість. Така новизна викладена коректно, послідовно і системно. Так, заслуговує на увагу розвинута типологія видів івентів як об'єктів івент-менеджменту, у якій дисертантом введено нові класифікаційні ознаки змісту, періодичності проведення, суб'єктного складу учасників, прикріпленості до місця проведення, рівня новизни, характеру взаємодії учасників, суб'єктного складу організаторів і координаторів, часової спрямованості, форми взаємодії учасників, особливостей фінансування, національного складу учасників, організаторів і координаторів, а також завершеності (с. 56-72).

Виконані дослідження дали змогу автору розробити концептуальну модель побудови і використання івент-менеджменту в управлінні підприємством, що дає змогу розуміти усі його складові (суб'єкти, об'єкти, ресурсне забезпечення, цілі та завдання, принципи, технологія та результати івент-менеджменту, а також його структурні складові, що включають інструментарій, технологічну компоненту, персонал, політику, правила та процедури, індикатори і критерії оцінювання івент-менеджменту), які є необхідні для управління різними заходами ділового і тімбліндінгового характеру у діяльності підприємств (с. 73-100).

Автором удосконалено комплексно-цільовий метод оцінювання сформованості івент-менеджменту на підприємстві, що ґрунтуються на виокремленні чотирьохфакторної моделі такого оцінювання, охоплюючи напрями професійної компетентності, зрілості, івент-активності, а також інформаційно-технологічної складової. Кожен із зазначених напрямків ілюструє найбільш пріоритетні аспекти сформованості івент-менеджменту в організації і дає змогу сформувати комплекс відповідних діагностичних параметрів та забезпечити їхнє інтегрування для отримання узагальненої оцінки (с. 119-127).

У дисертаційній роботі автором удосконалено модель позиціонування івент-менеджменту в управлінні підприємствами, що дає змогу визначати його оптимальну структуру залежно від виду бізнесу та показує різний вимір інтеграції івент-менеджменту в систему управління організацією (с. 173-186).

Дисертантом удосконалені науково-методичні положення до формування інформаційно-комунікаційної івент-платформи, яка ґрунтуються на комплементарному поєднанні ключових суб'єктів івент-індустрії з використанням техніко-технологічного забезпечення (с. 186-202).

Важливим науковим здобутком дисертанта є й розвинutий метод оцінювання і діагностування витрат на івент-менеджмент, який враховує напрямки управління івент-процесами суб'єктів господарювання з

урахуванням фаз його формування та розвитку і передбачає можливість ідентифікування ключових місць виникнення цих витрат в системі управління організацією (с. 202-216).

Практична та теоретична цінність положень, результатів та висновків дисертаційної роботи

Практичну цінність мають отримані в процесі дисертаційного дослідження наукові результати, які заслуговують на використання у діяльності суб'єктів підприємницької діяльності. Зокрема, за результатами виконання роботи мають практичне значення такі елементи наукової новизни:

- комплексно-цільовий метод оцінювання сформованості івент-менеджменту в організації;
- модель позиціонування івент-менеджменту в управлінні підприємствами;
- науково-методичні положення до формування інформаційно-комунікаційної івент-платформи;
- метод оцінювання і діагностування витрат на івент-менеджмент.

Сформовані у дисертації моделі, методи та положення щодо формування та розвитку івент-менеджменту використано в практичній діяльності таких підприємств: ТзОВ «Левітрейд», АТ «Ідея Банк», АТ «Львівський хімічний завод» та ДП ТзОВ СП «Трайдент консалтинг та інвестиції» (с. 35; 260-263).

Для економічної науки мають теоретичну цінність такі елементи наукової новизни автора:

- розвинута типологія видів івентів як об'єктів івент-менеджменту на підприємствах;
- розроблена концептуальна модель побудови і використання івент-менеджменту в управлінні підприємством.

Повнота викладу положень, висновків та рекомендацій дисертації в опублікованих наукових працях

За результатами виконання дисертаційної роботи автором опубліковано 31 наукову працю загальним обсягом 9,5 друк. арк. (з яких особисто авторові належить 9,1 друк. арк.), зокрема: 8 статей у наукових фахових виданнях України (з яких 7 – публікації у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних), 1 статтю в науковому періодичному виданні іншої держави, 1 розділ в колективній монографії, а також 21 тезу і матеріали доповідей за результатами участі у конференціях. Наукові публікації дисертанта мають широку географію та повною мірою відображають зміст дисертаційної роботи. Огляд публікацій автора дозволяє зробити висновок про повноту викладу основних наукових положень дисертаційної роботи у науковій літературі. Кількість публікацій є достатньою для висвітлення відповідно до вимог результатів дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Відповідність теми дисертації профілю спеціальності

Дисертація виконана державною українською мовою, якою автор володіє у професійному плані на високому рівні. Стиль дисертації відповідає вимогам, що висуваються до наукових праць такого рівня, а також відзначається логічністю, послідовністю, системністю й обґрунтованістю. Структура дисертації цілком узгоджується з її назвою, метою і завданнями дослідження. Зміст та результати роботи відповідають профілю спеціальності 073 Менеджмент.

Зауваження до дисертаційної роботи та дискусійні положення

До недоліків та зауважень дискусійного характеру у дисертаційній роботі слід віднести такі:

1. У п. 1.2 дисертантом розглянуто типологію івентів як об'єктів івент-менеджменту (с. 56-72). Однак автором не пояснено, як саме суб'єктам господарювання слід обирати найбільш відповідні такі івенти із множини можливих (табл. 1.3, с. 57-58).

2. Розглядаючи у п. 2.2 стан формування та розвитку івент-менеджменту на підприємствах (с. 127-148), автору не варто було обмежувати просторову ознаку вибірки лише суб'єктами господарювання м. Львова та Львівської області, а розширити її іншими регіонами України.

3. Виокремлюючи чотири визначальні ролі у пропонованій автором моделі позиціонування івент-менеджменту в управлінні підприємством (с. 173-179), автор не зазначає, якими є умови та обмеження використанняожної такої ролі, зокрема, залежно від виду бізнесу чи від розміру підприємства.

4. Дискусійними можна вважати виокремлені дисертантом узагальнені етапи івент-планування (рис. 3.4, с. 182-186), адже за своєю сутністю вони охоплюють не лише планування як таке, а й частково елементи організування (наприклад, координування івенту) та контролювання (наприклад, аналізування результатів).

5. Потребує додаткового обґрунтування доцільність диференціації витрат на івент-менеджмент саме залежно від напрямку управління івент-процесами та з урахуванням фаз його формування і розвитку (с. 202-203). Справа в тому, що ці ж витрати можна поділяти і за іншими класифікаційними ознаками (наприклад, релевантні та нерелевантні; прості та комплексні; поточні, одноразові та довгострокові тощо).

6. Заслуговує на увагу комплекс індикаторів оцінювання івент-менеджменту в управлінні підприємствами (табл. 3.5, с. 212-216). Водночас, незрозуміло, який часовий інтервал повинен братись до уваги під час розрахунку зазначених індикаторів і чи таке оцінювання мало б мати періодичний характер.

Водночас зазначені зауваження жодним чином не знижують загальної позитивної оцінки роботи, а лише можуть слугувати предметом наукової дискусії під час захисту представленої дисертаційної роботи.

Загальна оцінка дисертації, її відповідності існуючим вимогам та висновки

Дисертаційна робота Мисик В.М. «Формування та розвиток івент-менеджменту» є завершеним, оригінальним, самостійним науковим дослідженням, що висвітлює актуальне завдання і має вагоме теоретичне та практичне значення. Тема роботи, її зміст, об'єкт і предмет дослідження, а також положення та висновки відповідають профілю спеціальності 073 Менеджмент. У дисертаційній роботі містяться раніше незахищенні наукові положення. Отримані результати дослідження є вирішенням наукового завдання розроблення теоретико-методологічних і методико-прикладних засад формування та розвитку івент-менеджменту на підприємствах.

Таким чином, за результатами вищенаведеної слід констатувати, що дисертація є завершеною науково-дослідною роботою та за своїм змістом і структурою відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» зі змінами та доповненнями та постанові Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченого ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» зі змінами та доповненнями. Це дає можливість стверджувати, що автор дисертаційної роботи Мисик Вікторія Миколаївна заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 Менеджмент.

Офіційний опонент:

завідувач кафедри управління інноваційною
діяльністю та сферою послуг Тернопільського
національного технічного університету
імені Івана Пулюя, д.е.н., доцент

Роман ШЕРСТЮК

